

Dosarul nr. 3ra-1492/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: Z. Talpalaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru)

Î N C H E I E R E

18 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Dumitru Chicu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 2 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și a fost menținută hotărârea din 20 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 25 ianuarie 2018 Dumitru Chicu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că prin încheierea din 28 ianuarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă spre examinare cererea introductivă a creditorului Svetlana Bajenova privind declararea insolvabilității SA „Scana”. Ulterior, la 24 februarie 2016, prin încheierea Curții de Apel Chișinău, în calitate de administrator provizoriu al SA „Scana”, a fost desemnat administratorul autorizat Dumitru Chicu, deținător al autorizației nr.57 din 14 ianuarie 2015.

A menționat că la 9 august 2017, BC „Eximbank Gruppo-Veneto Banca” SA a depus pe numele său o plângere prin care a comunicat că în cadrul procedurii de insolvabilitate a SA „Scana”, administratorul insolvabilității Dumitru Chicu ar fi încălcat normele legale și a trăgănat procesul de insolvabilitate.

Această plângere a fost remisă spre examinare Ministerului Justiției, iar ulterior Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați.

A comunicat că ședința de examinare a plângerii BC „Eximbank Gruppo-Veneto Banca” SA față de acțiunile administratorului autorizat, a fost numită pentru data de 5 octombrie 2017, însă a fost amânată pe motiv că la această ședință comisia

nu a întrunit cvorumul. O altă ședință de examinare a fost fixată pentru data de 11 octombrie 2017, însă despre această ședință nu a fost înștiințat sub nicio formă.

Astfel, reclamantul a considerat că decizia Comisiei de autorizare și disciplină a fost adoptată cu multiple încălcări, reieșind din lipsa citării legale și aplicarea greșită a prevederilor legii.

A declarat că la emiterea deciziei contestate, au fost reținute și aplicate incorect prevederile art. 36 alin.(5) al Legii cu privire la administratorii autorizați, care reglementează că administratorii sunt trași la răspundere disciplinară pentru încălcarea, neexercitarea sau exercitarea necorespunzătoare a atribuțiilor prevăzute de lege, constatate printr-o hotărâre sau sentință irevocabilă a instanței de judecată, însă în acest sens, cu referire la exercitarea atribuțiilor de administrator în cadrul procesului de insolvență față de SA „Scana” nu există niciun act, hotărâre sau sentință, care ar constata încălcarea, neexercitarea sau exercitarea necorespunzătoare a atribuțiilor prevăzute de lege.

Totodată, în situația numirii a doi secretari ai adunării creditorilor și întocmirea a două procese-verbale cu conținut diametral opus, procedând diligent, nu a semnat nici unul dintre ele.

La fel, a relatat că Comisia de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați nu a ținut cont de explicațiile remise, în care a indicat că în cadrul ședinței de raportare din data de 4 martie 2017, au existat mai multe conflicte, inclusiv și cel ce ține de exercitarea funcției de secretar al adunării creditorilor.

Cu referire la procedura de emitere a ordinului Ministrului Justiției, a precizat că la data semnării acestuia - 21 decembrie 2017, Ministrul Justiției Vladimir Cebotari a fost revocat din funcția respectivă prin decretul Președintelui Republicii Moldova, iar din acest motiv, actele semnate de către acesta în calitate de Ministru al Justiției, după semnarea de către Președintele Republicii Moldova a decretului privind revocarea din funcție, nu produc efecte juridice.

În consecință, a invocat că ordinul nr.1139 din 21 decembrie 2017 a fost semnat de către o persoană neîmpuțernicită.

Tot în acest sens, a indicat că ordinul contestat conține prevederi care au efect retroactiv, fapt care contravine acțiunii legii în timp.

A mai considerat că au fost încălcate prevederile legale cu referire la procedura de comunicare și publicitate a ordinului de sancționare.

Reclamantul a susținut că încălcarea procedurii de citare în privința sa pentru ședința Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați din data de 11 octombrie 2017, precum și încălcarea prevederilor privind publicitatea hotărârii adoptate și de comunicare a acesteia, atrag drept consecință anularea atât a deciziei Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați din 11 octombrie 2017, cât și a ordinului Ministrului Justiției nr.1139 din 21 decembrie 2017 cu privire la suspendarea activității de administrator autorizat, având în vedere că aceste acte sunt afectate de mai multe încălcări de procedură, cât și luând în calcul efectele nulității actului juridic ce contravine legii.

A solicitat anularea deciziei din 11 octombrie 2017 a Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați și anularea ordinului nr. 1139 din 21 decembrie 2017 a Ministrului Justiției cu privire la suspendarea activității de administrator autorizat.

Prin hotărârea din 20 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă integral cererea de chemare în judecată. A fost anulată decizia Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați din 11 octombrie 2017 prin care s-a constatat săvârșirea de către Dumitru Chicu a abaterii disciplinare prevăzute de art.36 alin.(1) p.5 al Legii cu privire la administratorii autorizați. A fost anulat ordinul Ministerului Justiției nr. 1139 din 21 decembrie 2017 cu privire la suspendarea activității de administrator autorizat a lui Dumitru Chicu.

La 17 decembrie 2018, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat apel împotriva hotărârii din 20 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 2 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și a fost menținută hotărârea din 20 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a reținut ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe referitoare la temeinicia acțiunii.

În acest sens, instanța de apel a menționat că contrar normei imperative a art.37 alin.(5) din Legea cu privire la administratorii autorizați nr.161 din 18 iulie 2014, decizia Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați din 11 octombrie 2017, a fost emisă în absența administratorului autorizat, prezența căruia este obligatorie.

Totodată, instanța de apel a remarcat că în situația în care, în cadrul judecării cauzei, a fost constatată ilegalitatea deciziei prin care s-a stabilit încălcarea disciplinară și s-a propus aplicarea sancțiunii, ordinul emis în baza acesteia, prin care s-a aplicat sancțiunea, de asemenea urmează a fi anulat, având în vedere că în lipsa deciziei, lipsește încălcarea, fapt care pe cale de consecință atrage nulitatea sancțiunii aplicate.

Mai mult, instanța de apel a reținut că contrar art.40 alin.(1) din Legea cu privire la administratorii autorizați nr.161 din 18 iulie 2014, nu au fost prezentate careva înscrisuri probatorii care ar confirma publicarea ordinului contestat pe pagina web a Ministerului Justiției.

De asemenea, instanța de apel a menționat că la data emiterii ordinului contestat, persoana semnatară nu mai avea împuternicirea de a semna ordinul în cauză, având în vedere că la aceeași dată, prin decretul Președintelui Republicii Moldova nr.782 din 21 decembrie 2017, a fost dispusă revocarea din funcția de Ministru al Justiției, pe când legea prevede aplicarea sancțiunii prin ordinul Ministrului Justiției în funcție.

Coraborând cele elucidate, instanța de apel a concluzionat asupra temeiniciei pretențiilor acțiunii, întrucât actele administrative contestate au fost emise cu încălcarea legii.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei și corect a aplicat normele de drept material și procedural, iar în consecință soluția de admitere a acțiunii este justă, fiind rezultată din aprecierea probelor cercetate în cadrul procesului de judecată în coraport cu normele de drept ce guvernează raportul juridic litigios.

La 7 noiembrie 2019 Ministerul Justiției al Republicii Moldova a depus recurs împotriva deciziei din 2 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală, prin faptul că a fost emisă cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural, iar aprecierea probelor a fost una arbitrară.

A relevat că întru respectarea dispozițiilor legale, ordinul contestat a fost prezentat spre semnare Ministrului Justiției în interiorul termenului de exercitare a mandatului, iar înregistrarea și atribuirea numărului precum și a datei calendaristice în situația din speță nu a coincis cu data semnării efective a ordinului.

A precizat că prin acțiunile sale, administratorul autorizat Dumitru Chicu a comis încălcarea prevederilor Legii insolvențabilității, fapt constatat irevocabil prin încheierea din 10 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

La fel, a enunțat că prin cererea nr. 165/19 din 5 februarie 2019 și cererea nr. 01 din 12 martie 2018, administratorul autorizat Dumitru Chicu a solicitat din proprie inițiativă suspendarea activității sale.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii priemei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În condițiile art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Examinând materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. b) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434.

Articolul 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, prevede că recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că decizia din 2 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost pronunțată în condițiile Codului administrativ, în vigoare din 1 aprilie 2019.

Astfel, în conformitate cu art. 244 alin.(1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 2 iulie 2019.

În acest sens, din materialele dosarului rezultă că decizia din 2 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost notificată Ministerului Justiției prin intermediul poștei electronice, la adresa oficială de e-mail secretariat@justice.gov.md, ceea ce se confirmă prin extrasul anexat în acest sens la actele cauzei (f.d.143).

Cu toate acestea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că cererea de recurs a fost depusă de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova la 7 noiembrie 2019, respectiv cu omiterea termenului de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel.

Prin urmare, argumentul recurentului precum că decizia instanței de apel din 2 iulie 2019 nu i-a fost comunicată, este neîntemeiat și vine în contradicție cu materialele cauzei, din care cu certitudine rezultă notificarea deciziei la adresa oficială de e-mail a recurentului.

În această ordine de idei, se atestă că, recursul depus de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova împotriva deciziei din 2 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, este depus cu omiterea termenului prevăzut de art. 245 alin. (1) Cod administrativ, motiv pentru care survin consecințele nefavorabile prevăzute de normele de drept procedural, urmând astfel a fi declarat inadmisibil.

Or, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În asemenea împrejurări, se reiterează că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea standardelor inserate în Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că, art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac, cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra

Spaniei, în carte înalta Curte a arătat, că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 193, 195, 230, 258 alin. (3) Cod administrativ, art. 270, 433 lit. b), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție dispune:

Recursul depus de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru